

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vsa leta . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: OHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: OHelsea 3-1242

No. 207. — Štev. 207.

NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 3, 1937—PETEK, 3. SEPTEMBRA, 1937

Volume XLV.—Letnik XLV.

KITAJSKA ARMADA SE ZELO JUNAŠKO BRANI

NA TREH KRAJIH SO PRIČELI S PROTINAPADI IN OBSTRELJUJEJO JAPONSKE BOJNE LADJE

Japonci so poslali pred Šanghaj nadaljnjih 120,000 vojakov. — Japonski parlament naj bi dovolil 580,000,000 dolarjev v vojne namene. — Ameriški državljani naj iz notranjosti Kitajske takoj odpotujejo v najbližja pristanišča.

ŠANGHAJ, Kitajska, 3. septembra. — Sem so dospela poročila, da so kitajska bombna letala poletela nad japonsko ozemlje ter obstreljevala japonski otok Kjušu.

Glavno mesto otoka je Kagošima (137,000 prebivalcev), kamor je padlo več bomb.

Kitajske letalce vežbajo ruski in nemški strokovnjaki, in nekatera njihova letala so najmodernejšega izdelka.

ŠANGHAJ, Kitajska, 2. septembra. — Kitajci so pričeli napadati na treh krajih neredne, 1000 milj dolge fronte ter poročajo o velikih zmagah.

Japonci so bili odbiti pri Šanghaju, v južni Ho-pej provinci južno od Tiencina in ob Priping-Hankov železnici, naznanja vojni minister general Ho Jingčün.

Japonci priznavajo, da njihova dolgo oznanovana "velika ofenziva" ne pride nikamor naprej in da so Kitajci na nekaterih krajih prebili njihovo črto.

Kitajci so si zopet priborili pot v okraj Putung v Šanghaju, nasproti angleško-ameriškim koncesijami. S seboj so pripeljali baterije poljske artilerije ter so ob 4.40 pričeli streljati na japonske bojne ladje na reki Vangpu.

Japonske ladje, med njimi poveljniška ladja Idzumo, so takoj pričele sipati ogenj na kitajske postojanke.

Japonska vojna mornarica je naznanila, da bo razširila vojne operacije čez celo Kitajsko ter bo s svojimi aeroplani bombardirala vsa kitajska letališča in vojaška skladišča.

Kitajci so pričeli z močnim napadom pri Vusungu, ob izlivu Vanpua v Jangce. Japonci, ki so v torek zavzeli mesto z bajonetnim napadom, priznavajo, da so imeli 100 mrtvih, zatrjujejo pa, da so napad odbili.

Kitajski viri zatrjujejo, da bo Japonska pred Šanghaj poslala ojačenja 120,000 vojakov.

Poglavitni dogodki v kitajsko-japonski vojni v zadnjih urah so:

1. Japonski vnunjski minister Koki Hirota je naznanil, da bo Japonska vodila vojno do konca in da bo vlada prosila parlament, do dovoli 580 milijonov v dolarjev v vojne namene.

2. Ameriški generalni konzul Clarence Gauss je posvaril vse Amerikance v notranjosti dežele, da takoj odpotujejo v najbližje pristanišče.

3. Ameriki trgovci so naprosili admirala H. Yarnella, da z bojnimi ladjami pripelje v Šanghaj, pošto, katere nista odložila parnika President McKinley in President Hoover, ker sta se ognila Šanghaja.

HONGKONG, Kitajska, 2. septembra. — Angleške oblasti so zbrale 1300 Japoncev, da jih branijo proti Kitajcem, ki so zelo razjarjeni, ker so Japonci iz zraka bombardirali Kanton, ki je prestolnica južne Kitajske. Velike množice Kitajcev so se zbrale pred japonskimi trgovinami.

Angleški bivši poslaniški svetovalec R. Howe je na aeroplanu Imperial Airways in bo jutri došel v Hangkong. Howe je odpotoval iz Londona, da prevzame poslaništvo v Nankingu, ker je v četrtek nek japonski letalec ustrelili poslanika sir Hugh Montgomery Knatchbull-Hugessena.

Submarin torpediral angleško bojno ladjo

HITLERJEVA PALAČA JE TRDNJAVA

Hitlerjev dvorec v bavarskih gorah je močno utrjen. — Iz hiše vodijo podzemski hodniki na vse strani.

BERLIN, Nemčija, 1. sep. — Berchtesgaden visoko v bavarskih Alpah je bil pred leti prijazen, miren prostor, kjer je bil vsak tujec gostovljubno sprejet. Toda sedaj si je kancelar Hitler tam postavil svoj dom in kraj je popolnoma premenil svoje lice.

Za Berchtesgaden je sedaj najprimernejša označba — trdnjava.

Kadar pride sedaj kak tujec v Berchtesgaden, mora v hotelu na posebni listini navesti vse podatke iz svojega življenja. Berchtesgaden je bil popolnoma očiščen "nezaželenih elementov". Na njihovo mesto so prišli kmetje, ki ne govorijo tamošnjega narečja.

Ti kmetje imajo nalogo paziti na vse tujce ter morajo skrbeti, da se nikdo ne obrne proti Hitlerjevemu domu Berghof (gorski dvorec).

Berghof, nekdanji tipična bavarska gorska kočica, je sedaj najbolj utrjena palača na svetu in ima 40 spalnih sob.

Palača stoji na Obersalzbergu. Okoli nje je 2500 akrov zemlje, ki jo obdaja 10 čevljev visoka železna ograja, nasičena z električnim tokom. Po višinah so skriti protizračni topovi. Nekje v bližini palače so bile izkopane velike kleti, kjer je naložen živež in različna vina. Iz te kleti vodijo podzemski hodniki in nikdo ne ve, kam.

Po gozdovih v okolici je več majhnih hišic, v katerih stanujejo Hitlerjevi stražniki. Iz vsakega okna so namerjene streljnice.

V tem obroču stražnikov in pušk Hitler vsak dan po nekaj ur vlada Nemčiji.

Ob prostem času Hitler mnogo bere o arhitekturi, dasi mu dunajska umetniška akademija pred leti ni dovolila vstopa.

SOLE ZA NAZJE

BERLIN, Nemčija, 31. avg. — Hitlerjev delavski voditelj dr. Robert Ley je 350 bodočim nazijskim voditeljem rekel, da bo nazijska Nemčija v desetih letih dovršila to, kar je vzelo katoliški cerkvi 1000 let, da je vzgojila svoje voditelje.

Po dr. Leyevem načrtu bo 350 mladih nazijev pričelo strogo učenje v takojimenovanih "ordensburgen" (meniški gradovi), ki bodo imeli šole po zgledu starih samostanskih šol.

V BERLINU PRIČAKUJEJO MUSSOLINIJA

Italijanski policijski načelnik vodi priprave. Hitler in Mussolini se bosta sestala v septembru.

RIM, Italija, 1. septembra. — Načelnik italijanske policije, senator Arturo Bocchini, se nahaja v Berlinu in je izvršil vse priprave za varnost ministrskega predsednika Benita Mussolinija, ko bo obiskal v bližnji bodočnosti kancelarja Hitlerja.

Tako italijanski kot nemški krogi v Rimu soglasno priznava, da bo do dolgo pričakovanega estanka med obema diktatorjema prišlo enkrat v septembru, toda dan še ni določen.

Mussolini mora biti v Rimu 23. septembra ob priliki otvoritve razstave v spomin na dvatisočletnico rojstva cesarja Avgusta, in zopet 17. oktobra na seji fašističnega velikega sveta.

Mussolini bo mogel iti v Nemčijo ali takoj po zaključku nazijskega kongresa v Nurembergu med 15. in 22. septembrom ali pa zadnji teden v septembru.

Po večini ljudi je mislilo, da se bo Mussolini z aeroplanom odpeljal popoldne 23. septembra, ali pa jutraj 24. septembra.

Katoliški krogi v Nemčiji so mnenja, da bo Mussolinijev obisk v Berlinu zgledil pot za zблиžanje med Nemčijo in Vatikanom.

FARMER NAJ PRIDE LA VSE, KAR POTREBUJE

WASHINGTON, D. C., 1. septembra. — Senator Ellender iz Louisiane je rekel danes, da bo vložil predlogo, naj zvezna vlada ne da nobene podpore tistim farmerjem, ki ne skušajo pridelati vsega, kar potrebujejo za domačo porabo.

Nekateri farmerji, — je rekel, — se omejujejo le na nekatere pridelke. Vso pažnjo posvečajo koruzi in bombažu, tomatose, krompir in fižol pa kupujejo v štoru. Na farmi bi sploh ne smelo biti canopenjaja.

MICHIGANSKI GOVERNER V BOLNIŠNICI

ANN HARBOR, Mich., 1. sep. — V bolnišnici University of Michigan se nahaja governor Frank Murphy. Zdravniki označujejo njegovo bolezen kot "telesno izčrpanost". Governor je v zadnjih mesecih shujšal za osemnajet funtov. Sedaj tehta 158 funtov.

"AMERIKA JE PROTI VOJNI" — PRAVI LEHMAN

Governer države New York je imel na konvenciji bivših vojakov zaključni govor. — Rekel je, da Ameriki ni bilo nikdar za osvojevanje.

BUFFALO, N. Y., 2. sep. — Danes je bila tukaj zaključena konvencija bivših vojakov, ki so se udeležili vojn v inozemstvu (Veterans of Foreign Wars). Zaključni govor je imel governer newyorške države Herbert H. Lehman, ki je med drugim izjavil: — Amerika noče vojne. Noče je pod nobenim pogojem. Mislim, da se ne motim, če pravim, da večina Američanov sovraži vojno. Vaša dolžnost je, skrbeti, da bo javnost vojno zasovražila in si je ne bo nikdar izbrala kot sredstvo za dosego svojih ciljev. Vi in drugi veterani, ki so videli na svoje lastne oči vojno in jo tudi doživljali, lahko opišete sedanji generaciji vojne strahote.

— Vi veste, kaj se pravi trpeti v vojni. Vaša pravica je zahtevati, da je Amerika zaščitena proti objestnim in grabežljivim narodom. Vaša pravica je tudi zahtevati izključitev vojnih dobičkov. In naposled je vaša pravica zahtevati, da živi ta dežela v miru. Svet bo poslušal vaše besede.

Nadalje je rekel governer, da so vojni veterani lahko ponosni, ker se Amerika ni nikdar vmešala v kakšno vojno v namenu, da osvoji kaj tujege ozemlja. Če je prišla za orožje, je storila to zato, da zaščiti šibkejšega.

DR. ADLER ARETIRAN

DUNAJ, Avstrija, 2. sep. — Po poročilih listov je bil tajnik socialistične delavske internacionale dr. Friederich Adler aretiran v holandski vasi Rosendahl, blizu belgijske meje.

Adler je leta 1916 vstrelil tedanjega avstrijskega ministrskega predsed. grofa Stuergha in je bil tedaj obsojen na smrt, pozneje pa pomiloščen. Prva povojna leta je dr. Adler v Avstriji igral zelo važno vlogo, toda meščanske stranke so ga stalno napadale. Slednjič je odpotoval v Curih, kjer je deloval kot tajnik socialistične internacionale.

HIMEN

V nedeljo popoldne ob štirih se bo poročila v Slovenski cerkvi na Osmi cesti v New Yorku Miss Amalija Murn, hči Mr. Martina Murna, z Mr. Fr. Martinom. Obilo sreče!

ČIGAV SUBMARIN JE BIL, ŠE NE MOREJO UGOTOVITI

LONDON, Anglija, 2. septembra. — Osem angleških rušilcev išče ob vzhodni španski obali skrivnostni submarin, ki je na angleški rušilec "Havlock" izstrelil torpedo, ki pa ni zadel. Poveljniki rušilcev in drugih bojnih ladij imajo povelje, da delajo po svoji prevdarnosti. S tem je dana pravica, da streljajo na submarin in ga potopijo.

MADŽARSKA PROTESTIRA PROTI NAZJEM

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 2. sep. — Ministrski predsednik Koloman Daranyi je obvestil nemškega poslanika von Endmannstorfa, da madžarska vlada ne bo trpela, da bi naziji na Madžarskem razširjali razne spise, ki napadajo madžarski parlamentarni sistem in priporočajo diktatorsko vladavino. Daranyi je poslaniku povedal, da so vlada in vse madžarske stranke zel ovznemirjene zaradi tega nazijskega poseganja v madžarske notranje zadeve.

Zato je Daranyi poslaniku predlagal, da je med obema državama sklenjena pogodba, ki bi prepovedala nazijsko propagando, ker je drugače ogroženo nemško - madžarsko prijateljstvo.

Nazijska propaganda na Madžarskem zasleduje dva cilja: 1. pridobiti pol milijona Nemcev za nemško stvar; 2. zagotoviti nemški vpliv v madžarski politiki in oslabilo parlamentarno vladno na Madžarskem.

SMRTNA KOSA

V Ridgewoodu, N. Y., je umrl po dolgotrajnem bolehanju Joseph Češark, sir obče spoštovanega rojaka Mr. Louisa Češarka. Star je bil 39 let ter zapušča poleg starišev tri brate in sestro. Pogreb bo jutri (v soboto) ob devetih popoldne s sveto mašo v cerkvi sv. Matije na Catalpa in Forest Ave. Naj v miru počiva.

ZAHTEVA NEZAKONSKEGA OTROKA

OAKLAND, Cal., 31. avg. — George MacDonald, 30 let stari lekarniški uslužbenec, skuša dobiti svojo nezakonsko hčerko od družine, ki je otroka vzela za svojega od nezakonske matere.

MacDonald otrokove matere ni poročil, pač pa se je zaročil z nekim drugim dekletom, ki je zadovoljna, da vzame hčerko k sebi in bo za njo skrbela. Deklica je Donna Rae Holbrook in je stara 19 mesecev. Dudley Holbrook in njegova žena pa se protivita dati otroka.

Vsled vedno ponavljajočih se napadov submarinov na nevtralne in tudi angleške ladje je angleška javnost zelo razburjena. Razen osmih rušilcev je v španske vode med Valencijo in Alicante odpeljalo še več drugih angleških bojnih ladij. Cela angleška vojna mornarica ob dalmatinski in italijanski obali je na straži proti submarinom.

Kako resno je Anglija vzela zasledovanje submarinov, je razvidno iz članka v "Daily Mail", ki pravi, da mora angleška admiraliteta storiti vse, da dožene, kateri državi pripada submarin, ki je oddal torpedo na angleško bojno ladjo. "Storjeno mora biti vse, kar je človeško mogoče," pravi "Daily Mail", "da je dognano, katera država dovoljuje submarinom tako nepostavna dejanja."

Angleška admiraliteta prav nič ne dvomi, da je italijanski submarin napadel Havock. Ako je submarin deloval po poveljih iz Rima ali iz Salamanke, je bil brezdvomno v zvezi s svojo postojanko v Italiji. Zanesljiva poročila iz Rima pravijo, da so submarin najbrže potopile globinske bombe Havocka, ker se submarin ni vrnil v svoje pristanišče.

HORTHY JE IZ NEMČIJE ODPOTOVAL V ITALIJO

FRIEDRICHSHAFEN, Nemčija, 2. sep. — Madžarski regent admiral Nikolaj Horthy je končal svoj obisk v Nemčiji in je odpotoval v Italijo. Dva dni je bil v Friedrichshafenu, kjer je obiskal dr. Hugona Eckenerja in si ogledal Zeppelinove naprave.

Ker je nemška tajna policija prepovedala časopisom pisati o Horthyjevem gibanju v Nemčiji, ni znano, ako je obiskal tudi kancelarja Hitlerja.

TORPEDO POTOPIL ČOLN

NEWPORT, R. I., 31. avg. — Slep torpedo je na nepojasnjen način brzel po pristanišču in je zadel ob nek čoln ter ga potopil.

Torpedo je bil na mornariških manevrih vržen z aeroplana in je krenil v napačno smer v pristanišče, ki je polno jaht letoviščarjev. Lastnik čolna, Manuel Bonas, je bil vržen v vodo. Mornariški patrolni čoln je pa Bonasa rešil.

Pred tremi tedni je torpedo, ki je bil izpuščen iz submarina Cachalot, zavil v pristanišče ter je le za las zgrešil več ladij.

"Glas Naroda"

(A Corporation)

Owned and Published by

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Frank Sakner, President

J. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:

215 West 12th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

in celo leto v celotni Ameriki in	Za New York na celo leto	\$7.00
in celo leto v celotni Ameriki in	Za pol leta	\$3.50
in celo leto v celotni Ameriki in	Za inosemestno na celo leto	\$7.00
in celo leto v celotni Ameriki in	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

"Glas Naroda" lahja vsaki dan izvenit nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 215 W. 12th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

POMANJKANJE VOJAKOV V ANGLIJI

Kakor blisk iz jasnega je prišel italijanski pohod na Abesinijo in ogrozil glavno žilo angleškega imperija Gibraltar-Suez-Aden-Singapur.

Umevno je, da so Angleži zahrumeli, ali Mussolini je močno rožljaz z orožjem, vedoč, da Anglija ni kos njegovim četam.

Svet je zastrmel, kako naglo je bila Anglija zagnana v kozji rog, skrivnost pa je prišla šele kasneje na dan.

V času krize je imela Anglija le nekoliko večjo kopno vojsko kakor jo je imela Madžarska. Proti Italiji ni mogla londonska vlada postaviti toliko sil, kolikor jih je bilo potrebno za učinkovito obrambo Malte, Gibraltarja, Egipta in Cipra, ako bi italijanske čete napadle te utrjene postojanke.

Niti za obrambo, kaj šele za uspešno protiakcijo.

V Rimu so bili o tem dobro poučeni in niso zlezli pod klop, ko se je angleški lev nakremžil.

Po tem porazu so se angleški državniki zbudili iz svoje varne omame in začeli takoj izvajati načrt ogromne oborožitve v zraku in na kopnem.

Še pred objavo oborožitvenega načrta so sklenili potrošiti število angleških vojakov.

Propaganda, izvedena v zvezi s tem, pa je ostala brez uspeha, dasi je vojni minister zagotovil prostovoljcem ugodnosti, kakršnih nima vojak v nobeni drugi državi.

Novo oboroževanje je zmanjšalo brezposelnost, v armado se pa ne javljajo niti brezposelni, dasi jim je minister obljubil za 21letno kadroško službo popolno pokojnino.

Pri tem manjka Angliji okoli 30,000 mož za primitivno obrambo angleške kopnine, pri nadaljnjem zvišanju oboroževanja pa se ta primanjkljaj poveča vsako leto za 20,000 mož.

Vojni minister bi si lahko pomagal tako, kakor si pomagata Francija v svojih kolonijah in Španija v Maroku — s tujskimi legijami. Temu pa upira angleški ponos, češ, da bi to prvi zgovorni znak bližajočega se propada.

Tako ne preostaja angleški vladi ničesar drugega, kakor prepričati javno mnenje o potrebi vseobčje brambne dolžnosti, ko je bila med svetovno vojno začasno uvedena.

Nedavno se bo vladi to tudi posrečilo, kajti Anglež je toliko zaveden, da bo spoznal to neobhodo potrebo, čeprav se obvezni vojaški službi danes upira z vsemi štirimi.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa.

Že dostikrat sem nameravala pisati Zgagi, ki je bil letos v Pennsylvaniji na počitnicah. Iz Johnstowna je krenil proti Pittsburghu in pravi, da bi se bil temu mestu v velikem ovinku izognil, če bi ne bilo Butler Streeta.

Zgaga, prav nič se te ne bojim in ti povem, da se motiš, ker misliš, da v Pittsburghu ni nikjer drugje za živeti kakor na Butler Street. Mi Slovenci smo raztreseni po celim Pittsburghu in okolici, in če bi nas iskal, bi nas ne mogel najti.

Poglej v svoje knjige, pa se boš prepričal, da so na severni strani (North Side) rojaki, ki so že nad trideset let naraščeni na Glas Naroda. Res smo bili včasih med zaostankarji, pa nič zato. Ko so se razmere izboljšale, smo vse pošteno plačali.

Delavske razmere so srednje. Ljudje so zaposleni, toda še vedno jih je dosti brez dela.

Podpisana ter Mrs. A. Lokar in moja dva sinova Ernest in Albert, smo bili nedavno v La Salle, Ill. Iskreno se zahvalimo vsem prijateljem, in prijateljicam za vašo gostoljubnost. Žal nam je, da nam ni čas dopuščal, da bi dalj časa ostali. Isto velja tudi za prijatelje v Joliet, Ill. Želimo vam zdravje in zadovoljstvo in kmalu na svidenje.

Jesenski dnevi se bližajo, in sezona piknikov bo kmalu končana. No, letos je bilo piknikov dovolj. Posebno dobro smo se imeli dne 25. avgusta na pikniku Ženske Zveze št. 77, ki se je vršil na Lokarjevi farmi v Mt. Troy. Spočetka smo mislili, da bomo ženske same, pa so se tudi moški udeležili v velikem številu. Slehernemu, ki ki bil navzoč, je lahko žal.

Pozdrav vsem članicam in vsem naročnikom.

Frances Vogrin.

San Francisco, Cal.

Prosim, da priobčite ta moj skromni dopis v listu. Prejel sem vaše potrdilo in dobim sedaj redno vsak dan Glas Naroda na novi naslov ter ga toplo priporočam vsem rojakom in rojakinjam po širni Ameriki in Kanadi.

Kar se dela tiče, je vedno slabše; sedaj so tukaj odpustili več tisoč delavcev pri WPA zaposlitvi in največ takih, ki nimajo državljskega papirja.

Frank Zajc, 926 Folsom St.

San Francisco, Cal.

Veliko jih poznam, ki so v Ameriki že čez 30 let, med njimi je precej naših Slovencev in Hrvatov. Pred par leti so se iz mene norčevali, ker sem državljan že od leta 1919, in tukaj volim, kadar so volitve, sedaj pa iščejo prvi papir ki jih stane skoro 10 dolarjev, poleg tega pa bodo čakali najmanj šest mesecev za odgovor iz Washingtona, pa še ni gotovo, če ga bodo dobili. Kje je šele drugi, ker je sedaj treba znati toliko odgovorov in čakati bodo morali nadaljnji dve leti.

Zato bi priporočal vsem našim rojakom, da si preskrbe o pravem času državljanstvo, ker ga bo vedno težje dobiti.

Nameraval sem letos obiskati Cleveland, O., pa sem se premislil, ker kot čitam v listu, so še vedno stavke. Tako mi ne velja hoditi tako razdaljo, bom pa še eno leto tukaj, mogoče bo bolje prihodnje leto za delaveca.

Posebnosti vam nimam kaj poročati, ker je tukaj ravno tako kot po vzhodu. Tukaj je vedno kakšna stavka. Sedaj stavekajo v 5—10—25c. prodajalnih delavci in ženski spol, ker jim tako sramotno malo plačajo.

O priliki bom poslal Petru Zgagi sliko San Franciscia in sosednjega mesta Oakland z mostovi in prostorom, kjer bo svetovna razstava leta 1939.

Sedaj pa lepo pozdravljam vse čitatelje in čitateljice lista Glas Naroda in bi želel, da bi se še kdo oglašil iz San Franciscia ali okolice. Lep pozdrav prijateljem v Clevelandu in Minnesoti ter po vseh državah kjer me poznajo, posebno pa Petru Zgagi.

Časi piknikov že jemljejo slove. Ptice se zbirajo in se pripravljajo na polet v južne kraje.

Meseca septembra bo na Gilbert, Minn., slavlje, kakršnega

Iz Jugoslavije.

Žena in njen ljubček umorila moža.

V banski občini Vranjevo, blizu Petrovgrada, se je bogata posestnica 40-letna Zorka Blažičeva zaljubila v 22-letnega cigana Slavka Martinovca. Po vasi so kmalu začeli šušljati o njenem ljubavnem razmerju, kar je zvedel tudi mož, ki je bil zelo ljubosumen. Začel je nadzorovati ženo, ki ji to seveda ni bilo všeč in je nagovarjala svojega ljubčka, naj moža ubije. Zvabila sta moža v hlev, kjer ga je cigan napadel. Nastala je borba na življenje in smrt, in že se je zdelo, da bo Blažič zmagal. V tem trenutku je Zorka vrgla moža zanjako okoli vratu in ga začela daviti. Cigan je vlek in eno, Zorka pa na drugo stran in tako sta moža obesila na gredo, hoteč na ta način fingirati njegovo vsamomor. Zločin pa je prišel na dan in so orožniki Zorko in cigana aretirali in prepeljali v zapore.

Strašna ljubavna tragedija na vasi.

V vasi Radonič blizu Šibenika se je odigrala strašna ljubavna drama v hiši posestnika Mate Nakiča. Mate, ki je star 32 let, se je pred osmimi leti oženil s sedaj 30-letno Ano Ševrdijo, ki mu je v zakonu rodila troje otrok, dva deklica in deklo. Ana je bila precej temperamentna in se je tudi rada ozirala za drugimi. Nedavno je začela ljubavno razmerje s 25-letnim Božo Nakičem. Po vasi so kmalu začeli šušljati o tem in govorice so prišle na ušesa tudi Matu, ki je ženo večkrat opominjal, naj preneha to raz-

še ni imela ameriška Slovenija.

V obširnem lepem parku se bo vršilo pod pokroviteljstvom Slovenske Ženske Zveze značilno praznovanje stote obletnice prihoda prve Slovenke v Ameriko. Bila je to sestra misijonarka Barage, Antonija, ki je dospela v divjino La Pointe, Mich., meseca septembra 1837.

V Hopkins parku bodo ob tej priliki vsadili spominsko drevo, ki bo registrirano v Washingtonu.

Podrobnosti o slavnosti bo pravočasno sporočil. Pozdravi!

Matija Pogorelec.

merje, ker se sicer ne bo dobro končalo.

Toda Ana ni odnehala in je odkrito priznala možu, da ga ne mara več, ker ljubi Boža. Zaradi tega je prišlo do čestih preprirov in pretepov. Mato je tudi ljubčka svoje žene opozoril, naj se izogiba njegove hiše, toda Božo je bil preveč pod vplivom Ane, ki mu je zagrozila, da ga ubije, če jo pusti. Tako je to razmerje trajalo še naprej. Nedavno je Mato zvedel, da je Ana sklenila pobegniti z Božem in da ga namerava ubiti, če bi jima bil napoti. Zato se je mož odločil, da napravi konec. Pred dnevi je ženi rekel, da gre po opravkih v Šibenik in je res okrog 5. popoldne odšel od doma. Komaj je izginil, že je poslala Ana svojega sina k Boži, češ, naj pride, ker moža vso noč ne bo doma. Ljubček je res prišel in sta z ženo prijetno kramljala.

Okrog 3. zjutraj se je Mato nenadoma vrnil in zalotil ženo z ljubčkom v zakonski postelji. Bliskoma je potegnil nož in zabodel šestkrat Boža v prsi, hrbet in v obraz. Zasačena nezvesta žena je planila s postelje, pograbila drug nož in z njim sunila moža v hrbet.

Mato je padel in je žena hotela, da ga še enkrat sune. Prav to je postalo zanj usodno. Mož je zbral vse svoje sile in silovito zamahnil z nožem ter jo zadell v srce, da je bila takoj mrtva.

Otroci v sosedni sobi so začeli kričati na pomoč. Prihiteli so sosedji, ki so bili priča strašnega prizora. Vsa soba je bila v krvi. V mlakah krvi so ležali mož, žena in njen ljubček.

Boža so prepeljali v avtomobilom v bolnišnico, kjer so ga operirali, vendar pa je malo upanja, da bo okreval. Mate je ostal doma, pa tudi njegovo stanje je precej resno, ker ima ranjena čreva. Tako so ostali otroci brez staršev, izročeni namilost in nemilost tujim ljudem.

PIKNIK

Na Labor Day se vrši velik piknik skupnih društev na Moxham (Johnstown) na Gričarjevi farmi. Zabave bo dosti, za stare in mlade. Tekme za mladino. Zvečer bo ples proti nizki vstopnini. Za veliko udeležbo se priporoča

Odbor.

Peter Zgaga

Nekje sem čital tale originalen nasvet.

Če nočeš biti nikdar suh, si izposodi za tri dni deset dolarjev. Po treh dneh si izposodi od drugega človeka dvajset dolarjev. Prvemu upniku jih vrni deset, z desetimi se pa dobro imej. Nato si izposodi štirideset dolarjev. Drugemu upniku jih vrni dvajset, z dvajsetimi pa živi. Ker bodo začeli govoriti o tebi, da točno vračaš, ti ne bo težko dobiti osemdeset dolarjev na posodo. Štirideset jih vrni, štirideset ti jih bo pa ostalo. In tako delaj naprej in naprej. Izposoduj si in vračaj. Vsi bivši upniki te bodo smatrali za poštenega človeka, edinole zadnji upnik te bo preklinjal.

Vdovi sta se pogovarjali.

Pa pravi prva:

— Meni se pa vsako noč v sanjah mož prikaže.

— Oh, meni pa nikdar ne. Pa bi rada, če bi se mi.

— Seveda se ti ne, ker se te še po smrti boji.

Ženska je kakor angelj. Vedno je kvišku, kadarkoli ji kaj rečeš, in nikdar nima nič oblečeno.

To je zgodba o gorečem misijonarju, ki je divjake k svetni veri preobračal.

Lepo jim je znal govoriti, pomenljivo pridigovati, pa so šli za njim kakor ovčice. — Uspeha je imel dosti, in njegovo zasluženo pri Bogu je bilo veliko.

Pravil jim je o stvarjenju sveta, o neskončni božji dobroti ter jih je učil lepega in dostojnega življenja. Ko se mu je zdelo, da jih je dovolj pripravil za krst, jih je peljal k reki in jim govoril: Zdaj ste že divjaki in brezverci, kakor hitro boste pa krščeni in v vodi očiščeni, boste postali kristjani.

In misijonar je vsakega posebej potunkal pod vodo.

Divjakom se je zdel ta proces kaj preprost:

— Dokler ni človek potunkan v vodo, je divjak in brezverec ter nima prilike priti v kristijanska nebesa. Voda ima pa čarobno moč. V vodi se človek očisti in pokristjani.

Tako je bilo njihovo preprosto modrovanje. In so se dali drug za drugim krstiti.

S tem pa misijonarjevo delo ni bilo končano. Učil jih je svetih resnic in lepega kristijanskega življenja: vršiti dobra dela, odpustiti svojim sovražnikom, moliti in držati zapovedane poste.

— Ob petkih ne smete jesti mesa, — jim je polagal na srce. — V petek smete jesti le ribe.

— Hm, ribe, — so pomislili divjaki, ki jih niso bili vajeni — ribe pa niso dobra jed.

Vendar so obljubili misijonarju, da bodo izpolnjevali njegove zapovedi.

Po dolgem času se misijonar zopet vrne v njihovo vas. Bil je petek, in ravno pri kosilu jih je dobil. In groza! — niso jedli rib, pač pa veliko kose mesa.

— Ali tako izpolnjujete božje zapovedi? — se je razsrdil.

Tedaj pa vstane glavar ter mu ponižno, toda prepričevalno odgovori:

— Vidiš, sveti mož, taka je ta stvar. V vodo si nas potunkal pa smo iz nevernikov postali kristjani. Pa smo si mislili: — Čemu bi ne potunkali mesa v vodo, da se bo v ribo spremenilo?

Delali smo pač po tvojem receptu, sveti mož.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir. 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir. 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 18.00	Lir. 300
\$ 11.75	Din. 500	\$ 27.00	Lir. 500
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 54.00	Lir. 1000
\$ 46.00	Din. 2000	\$ 108.00	Lir. 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo veljnih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati:	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.50
\$ 15.—	\$ 15.75
\$ 20.—	\$ 21.00
\$ 25.—	\$ 26.25
\$ 30.—	\$ 31.50
\$ 35.—	\$ 36.75
\$ 40.—	\$ 42.00
\$ 45.—	\$ 47.25
\$ 50.—	\$ 52.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda"

215 WEST 12th STREET

NEW YORK, N. Y.

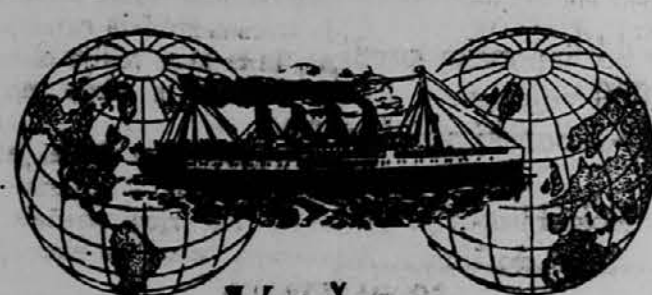
POŠILJATELJE OPOZARJAMO,

naj nakazuje pri pošiljatih okroglo vrsto (naprimer oro, denar, zlato) dinarjev očrtno in, kajti taka izplačila se najhitreje izvršijo, poleg tega je pri pošiljanju neokroglih vst tudi razmeroma SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau)

LE MALO UPANJA

Slika predstavlja znanega raziskovalca Sir Huberta Wilkinasa (z dvignjeno roko) in njegove tovariše, ki so se podali v severne kraje, iskat ruskega letalca Levanevekega, kateri je skušal poleteti iz Moskve v Združene države. O njem že par tednov ni nobenega sledu.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je počen v vseh stvarih. Vredno malo dolgotrajno skunje Vam zameremo dati najboljša poiznanja in tudi vse potrebne preskrbe, da je potovanje mogoče in hitro. Vato se s se- nase obrnite na nas za vsa poiznanja.

Mi preskrbimo vse, bodisi potuje za povratna dovoljenja, potni listi, vizejo in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno so dobi Washingtonovo povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in zagotavljam Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)

216 West 18th Street

New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

W. PERZYNSKI:

KNJIGE S PISATELJEVIM PODPISOM

Umil se je, obril, nadišvil in se praznje obklo: pisatelj Golski je bil pripravljen, da odide po poslu. Ob štirih popoldne je moral biti v knjigarni, da bo tam ljudem, ki bodo kupovali njegova dela, pisal posvetila z lastnorčnim podpisom, kakor je to predpisavala dnevna moda, ki je bila iz Pariza zašla tudi v Varšavo.

Razen Golskega so bili tam dan navzoči v knjigarni tudi drugi pisatelji. Golski se je bil pravočasno pobrigal, da pred svojimi tovariši ne bi bil osramočen. Ves teden je bil obiskoval svoje tete, nečakinje in druge sorodnike, bil z njimi silno ljubezniv, grdil vlado in jih silil, naj mu obljubijo, da bodo prišli v knjigarno in kupili kako njegovo knjigo. Tako si je zagotovil do štirideset kupovalcev; ker pa ni preveč zapal človeškim obljubam, je z gotovostjo računal samo na 25 do 30 oseb. To število vsakega ne bi dokazovalo, da ga ljudje tolikanj bero, kakor na primer kakoga svetovnega pisatelja, bi pa vendar zadostovalo, da bi v tekmi častno obstal.

Najmočnejši vtis pa bi morala povzročiti ugotovitve, da ga bero v varšavskih delavskih krogih. V ta namen je ženo Golskega vsak dan vabila svojo mlado služkinjo.

"Marinja, vstopila boš in se obnašala, kakor da gospoda sploh ne poznaš."

"Vem, milostljiva, to ste mi že stokrat povedali," je nestrpnostno odvrnila Marinja.

"Torej kako boš vstopila?"

Marinja se je vrnila do kuhinjskih vrat, in napravila, kakor da vstopa v knjigarno. Gospa Golska je bila navdušena.

"Prav dobro! Izvrstno! — To dekle ima v resnici igralski dar."

Golski priklama z glavo.

"A kaj boš rekla?"

Marinja zdrdra v eni sapi:

"Prosim novo knjigo gospoda Golskega. To so krasne stvari; ne morem spati, ne jesti, ampak bi samo brala, brala, dokler ne pridem do konca a potem začnem spet od kraja."

S kmetov sem, a ko pride zima, se shajajo ljudje zdaj pri tem, zdaj pri drugem in bero po cele noči knjige gospoda Golskega. Zda mi je moja milostljiva dala denar za obleko, a jaz pravi: raje si kupim kako knjigo ki jo je napisal gospod Golski."

Marinja je bila svojeglava in histerična, a je hitro dojemala. Zato je Golski upal, da bo svojo ulogo dobro odigrala, ter je vesel pričakoval velikega uspeha.

"Popokali bodo od zavisti," je pomislil na svoje tovariše.

V knjigarni ni bilo take gnjeve, kakor je bil Golski upal. Nezaupno je opazoval ljudi, ki so dobivali podpise njegovih tovarišev, ter skušal uganiti, ali so to zares neznani ljudje ali pa je vse samo prirejeno. Postajal je čimdalje bolj živčen ker so ga njegovi sorodniki pustili na cedilu.

Ko je tako čakal že dobro uro, je slednjič prišla neka njegova stara teta. A ko je zagledala svojega zvečaka med knjigarniki, jo je prevzel tak ponos, da je pozabila na vsa vprašanja in začela praviti vsakomur, naj jo je hotel poslušati ali ne, da je Golski njen nečak. Le ta bi bil pa skoro da dobil živčni napad.

Malo kasneje se mu je usoda oddolžila. Prišla je elegantna, jako lepa gospodična, ki je v resnici ni poznal in ga prosila za podpis. Z drhtečo roko je zapisal Golski svoje ime. Gospodična se mu smehljaje zahvali.

"Prosim, da bi se mi knjiga pošljala, ker zdaj ne grem domov, a bilo bi mi nerodno, če bi jo morala nositi s seboj."

"Seveda, seveda," je hitel Golski in se klanjal.

In ves negotov je vprašal knjigarnarja:

"Ali treba, da jo nesem sam?"

"Ne, ne," se je nasmehnil knjigarnar. "Gospodje pisatelji dajo samo podpise. Ni jim treba knjig tudi raznašati."

Zopet je potekla cela ura. Golski je čedalje bolj vznemirljen pogledoval na vrata. Milnilo ga je vse zaupanje v so-

rodnike in prijatelje. Marinja je bila še njegov edini up. Pa tudi nje ni bilo. A morala bi bila priti že ob pol šestih.

"Tega ne razumem," je mrmljal in neprestano pogledoval na uro.

Zdajci nekdo zaloputi vrata tako močno, da so vsa stekla v oknih zažvenketala. Vsi pogledi so se uprli proti vratom. Golski je zagledal Marinko. Obraz ji je bil zaripel, oči so ji žarele kakor furiji. Ustavila se je sredi trgovine, ostro ošinila s pogledom vse navzoče in opazil je Golskega, navalila nari, preden se je zavedel, liki hudournik.

"Tega pasjega življenja mi je že dosti, da veste! Stopila sem v službo za kuharico, ne pa, da bi bila dekle za vse. A milostljiva ne sme govoriti, da zmanjkujeta sladkor in maslo. Sama krađe in skriva, potem naj bo pa služkinja kriva, ta itak že vsi v hiši vedo. In kar ste me naučili, da naj rečem in kupim vašo knjigo, tega nalahko počnem. Nočem in nočem! Tudi knjige ne kupim. Tu imate svoj piškavi denar!"

In razsrejena Marinja vrže srebrni petdesetak na štacounsko mizo.

OSIETZKY LAHKO POTUJE V TUJINO.

"Paris Midi" je objavil intervju z znanim pacifistom Ossietzkym, ki je dobil Nobelovo mirovno nagrado, med tem ko je bil zaprt v Nemčiji. Zda se Ossietzky zdravi na kliniki v Nieder Schoenhausenu. Povedal je, da so mu izplačali nagrado. Zda tudi mi več v pravem pomenu besede jetnik, lahko se svobodno sprehaja po Berlinu in verjetno je celo, da bi lahko odpotoval v tujino, če bi mu to dovoljevalo zdravje. Zabava se v glavnem s čitanjem klasikov. Ne piše ničesar. Končno je izjavil: Svoje ga prepričanja nisem spremenil. Bil sem vedno pacifist in ostanem.

UPOR BASKIŠKIH OTROK.

V taboru baskiških beguncev v St. Cloud v Franciji je izbruhnil te dni pravi upor. Otroci so napadli mobilno gardo s kamenjem in latami, ki so jih iztrgali iz plota. Pomirili so se šele po pregovarjanju baskiškega konzula. Otroci so stari od 6 do 15 let. Lotil se jih je nemir zaradi vesti o napredovanju nacionalistov na santanderskem bojišču.

Slovenec angažiran v Operi.

Prejšnji teden se je odpeljala iz New Yorka večja družba opernih pevcev v Caracas, Venezueli, v južni Ameriki, med katerimi je tudi operni pevec, Slovenec Mr. Anton Šubelj.

Vlada v Venezueli se je obrnila na svetovno znano Metropolitan opero v New Yorku, da ji preskrbi najboljšo pevsko moč, balet in orkester, ter jih povabila na tri tedensko gostovanje v svoje glavno mesto Caracas, za kar je bila Venezuela primorana poseči precej globoko v svojo blagajno in odšteti 75.000 dolarjev. Na programu bodo najbolj priljubljene svetovno znane opere, kakor "Brivec Seviljski", "Cavalleria Rusticana", "Pagliacci", "Aida" in druge. Seveda je razumljivo, da bo ves repertoar proizvajan v originalu.

Samo ob sebi umevno je, da je treba imeti ves ta ogromen repertoar v mazincu. In med nami Slovenci se more z njim ponasati samo eden in ta je: baritonist Mr. Anton Šubelj.

S trdno voljo in veliko požrtvovalnostjo si je mlad, nadarjen pevec utiral težko pot v umetnost. Ko mu je domovina dala priznanje, odšel je v svet, v Italijo in Nemčijo, se učil in izpopolnjeval. Kot umetnik si je zaželel še naprej. Domovina je Mr. Šubelju postala pretesna, prišel je med nas rojake v Ameriki, pel med nami in Američani, te dni pa se njegov bariton razlega razoder v Caracas, Južni Ameriki, med Španci.

Želimo mu vso srečo in mnogo uspeha v njegovi karieri Slovenec Anton Šubelj, čestitamo!

J. Cerar.

LEOPARD V VLAKU.

V brzovlaku, ki vozi iz Alahabada v Britski Sprednji Indiji do Borelyja, so imeli te dni grozovite dogodke.

Tretji razred vlaka je bil prenapolnjen s Hindujci, ki so bili v vroči noči zaspali. Mlad mož, ki je sedel ob oknu, je začul nenadno močan udarec od zunaj proti vagonskim vratom. Ne da bi kaj hudega slutil, je vrata odprl, da pogleda, kaj je. Še preden je mogel potem vrata zapreti, je planil v voz leopard. Zver, ki ni bila nič manj prestrašena kakor Hindujec, ki jih je odprl, je temu v svojem razburjenju pregriznila grlo. Nato je skakala sopihajoč po vozu sem in tja in iskala poti po kateri bi se zopet umaknila iz voza. Potniki, izmed katerih ni imel nobeden kakšnega orožja pri sebi, so bili prvi trepetali kakor okameneli. Potem so planili pokonci in bežali po prenapolnjenem vozu z glasnimi krikami sem in tja. Hrup je zver še bolj prestrašil, da je skakala kakor puščica od oddelka do oddelka. Neki Hindujec je potegnil za zasilno zavoro, ki je pa odpovedala. Nekdo je zagral velik zaboj proti zver, ki pa se je znala umakniti. Nekdo drug je skušal spet odpreti vrata. Še preden mu je to uspelo, je skočil leopard nanj in ga ubil. Nekoliko potnikov je skočilo iz dryčega vlaka. Končno je zagledala zverina odprto okno, se pogladila ven in izginila v temi. Šele v Borelyju so potniki v sosednjih vozovih zvedeli, kaj se je bilo odigralo v vozu tretjega razreda.

SEJA DANSKE VLADE V BOLNICI.

Prvič v danski zgodovini — in podobnega primera najbrž ne pozna zgodovina nobene države — je bila sklicana seja vlade v bolnišnici. Obol el je namreč ministrijski predsednik Stauning, ki se zdravi v bolnici v Bispebjergu.

L. Ganghofer:
Grad Hubertus
:: Roman ::

186

Tasilo je popoldne ob dveh res prišel. Ko je prebral Kitino obvestilo, se je zresnil še bolj. Segel je uradniku v roko, njegov glas je omahoval: "Hvala vam!" potem je odhitel k vozu: "Poženite, kar morete!"

In ko je med hitro vožnjo mislil na očetovo nesrečo, na svidenje z njim, na sestrino žalost in njeno bodočnost, mu je lebdela pred očmi še vedno doživljaj, zaradi katerega je bil zamudil prvi vlak.

Kitino brzovajko je bil prejel ob štirih zjutraj. Njena skrivnostna vsebina je govorila dovolj razločno, da mu je stisnil srce leden mrz. In potem se ga je polastilo še mučno vprašanje: ali ve oče za to obvestilo, za ta obupni krik, s katerim kliče sestra svojega brata na pomoč? Toda, ali se sme premišljevat? Ili mora, Tudi na nevarnost, da ga zavrnejo, kakor takrat ob bratovem pogrebu. Oče v nesreči in sestra v žalosti ga potrebujejo. Mora potovati. Kdaj gre prvi vlak? Čez eno uro! Dovolj se ima časa. Toda Ana, ali naj ji pove? Ali naj ji obuja morda varljive upe, da se bo sprijaznil z očetom, kakor je na tihem vedno želela? Ne, Ani ne bo pravil, kam odhaja in zakaj, dokler ne dožene vsega na čisto.

Urno se je začel pripravljati za odhod. Svitlo se je, ko je stopil na tibo cesto v praseči dež. Že je bil pri vozu, ko je zarojljala na tlaku sablja. Proti njemu je prišel častnik.

"Grof Egge?"

"Baron Doerwall?"

"Pravkar sem vas nameraval motiti v vašem jutranjem spanju. Bolj ko mučna zadeva—"

"Oprostite, baron, zelo se mi mudi — pri- srčno prosim, da mi ne zamerite—"

"Potem vam moram povedati kar tu, zakaj gre. Za čast in življenje vašega brata."

Tasilo je prebledel. "Prosim—"

Stopil je k vratom in jih odprl.

V Tasilovi sobi je še gorela luč in se borila s prvim svitom, ki je silil v prostor.

Baron Doerwall je odložil mokri plašč, sabljo in čepico. "Ker so vaše minute dragocene, vam jih ne bom kratil in se bom izogibal vsake nepotrebne besede. Vaš brat je danes ponoči igral z večjo smolo ko kdaj prej. Na silo je hotel obrniti srečo sebi v prid in je stavljal vedno

večje zneske, tako da so nehali igrati vsi tovariši. Končno je ostal grof d'Alanto njegov edini nasprotnik, ki je sprejemal vse stave. Robert je stavljal znesek za zneskom, toda karte so govorile trdovratno vedno proti njemu. Končno ga je razburjenje zavedlo, da je zini boljši previdno besedo. — Grof d'Alanto mu je vrgel karte v obraz. — In zdaj—". Baron Doerwall je umolknil, kakor bi čakal na neko besedo.

Tasilo je molkal.

"Stvar se mora na žalost urediti takoj. Predvsem častni dolg. Fant je v hudih skripeh. Tovariši mu ne moremo pomagati, ker je vsota prevelika. Najmanjše posojila bi zahtevala preveč časa. Ostane samo dvoje: Odkrita brzovajka očetu—"

"Nemogoče!" Tasilov glas je drhtel. "Moje oče je bolan in ga ne smemo na noben način razburjati."

"Torej druga pot: vaša pomoč!"

Tasilo je vstal: "Ali moj brat ve, da ste pri meni?"

Doerwall je bil v zadregi. "To sem mu svetoval jaz. Vaš brat je nasvet res odločno odklonil branil pa mi ni, da sem šel."

"In vsota, ki je potrebna?"

Baron Doerwall se je obotavljal. — "Štiri-stodvajsetisoč."

Tasilo je stopil k pisalni mizi in segel po ček. Mirno ga je izpolnil in podpisal. S tem je oddajal ves svoj delež po materi in nad polovico premoženja, ki si ga je pridobil v teh letih s svojim delom.

Ko je Tasilo odložil pero, je dejal Doerwalli: "Zahvalim se vam, gospod grof, v bratovem imenu."

"Zahvale ne more sprejeti, ker je moja pomoč pogojna. Izročite, gospod baron, ta ček mojemu bratu proti pismeni obvezi, da bo takoj, ko uredi to stvar, prosil za odpust iz službe."

"Grof Egge, vaš pogoj je trd!"

"Zahtevati ga moram zaradi očeta in zaradi meča, ki ga Robert še nosi. Ali pa hočete, gospod baron, prevzeti poročstvo, da je današnji dan ozdravil brata njegove nesrečne strasti? Da se v bodoče ne bo zapletal v spore, ki so nezdravljivi z oficirsko častjo?"

Doerwall je molkal.

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI!!

IZ RAGHADA V STAMBUL 4 knjige, s slikami, 627 strani Vsebina: Smart Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba En Nac; Cena 1.50	IZDAJALEC: Na lovu; Spet na divjem rapadu; Rešeni rajstjoni; Dediči Cena 1.50
KRIŽEM PO JUTEJOVEM 4 knjige, 643 strani, s slikami Vsebina: Jesero smrti; Moj roman ob Nilu; hako sem v Mekko romal; Pri Samarih; Med Jesdi Cena 1.50	V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 536 strani Vsebina: Kovač šimen; Zoroča s zaprekami; V goščnjaku; Mohamedanski svetnik Cena 1.50
PO DIVJEM KURDISTANU 4 knjige, 594 strani, s slikami Vsebina: Amadija; Bag is ječe; Kpna sveta; Med dvema ognjema Cena 1.50	WINETOV 12 knjig, s slikami, 1753 strani Vsebina: Prvikrat na divjem rapadu; Za življenje; Nšo-č, lepa Indijanka; Proklestvo slata; Za detektiva; Med Komani in Apeči; Na nevarnih potih; Winnetovov roman; Sans Ear; Pri Komanih; Winnetova smrt; Winnetova oporoka Cena 1.50
PO DEŽELI ŠKIPETARJEV 4 knjige, s slikami, 577 strani Vsebina: Brata Aladija; Koča v goščki; Miridit; Ob Vardarju Cena 1.50	Š U T I 4 knjige, s slikami, 597 strani Vsebina: Boj s medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rih, in njegova poslednja pot Cena 1.50
SATAN IN IŠKARIOT 12 knjig, s slikami, 1704 strani Vsebina: Imeljand; Yuma letar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V tleh delih sveta; Cena 1.50	

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"
216 West 18th Street

New York, N. Y.

Člani Workers Alliance so pri redili v Washingtonu veliko demonstracijo ter zahtevali zaposlitev vseh tistih, ki so bili odpuščeni od reliefnih del. Predsednik jim je obljubil, da ne bo nihče več odpuščen in da bodo odpuščeni po možnosti sprejeti na zaposel v službe.

NE MOREM TI RAZODETI...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

27

In tako gleda dalje, kar leži pred njo. Slednjič ležite poleg drugih samo dve fotografiji, kateri bi prišli v poštev, ko ji slednjič pride v roke pismo Rene Holl. Kot pri drugih, pogleda najprej njeno fotografijo — takoj se pri prvem pogledu vzravna. Da — njene oči začare — to je bil prvi obraz, ki ji je bil všeč, in sicer tako prisilno, da si pravi, da je nepotrebno še dalje iskati. Ta mlada dama je bila za njo prava, to čuti s trdno gotovostjo. Ta ljubeznivi, lepi in razumni obraz, z jasnimi, mirnimi, pa vendar veselimi in živahnimi očmi, to je bilo, kar je potrebovala.

Vzame njeno pisanje, bere kratek življenjepis, ki je bil popisan s kratkimi, jedrnatimi besedami, brez fraz in zavlačevanja. V tem pismu vse diha jasnost, premišljenost in odločnost. Da, Garda jasno čuti, ta je bila ona, ki jo je iskala, ki ji bo naredila znanost, česar se je bala, ki ji bo stala ob strani, kadar ji Bog pošlje najhujše, kadar se na njej pokaže ono, kar ji je njena mati zapustila kot dedščino.

Vedno in vedno se potaplja v Renino sliko in pismo in slednjič s pomembno kretnjo potisne v stran vse druge ponudbe, kajti samo to je mogoče vpoštevati. Toda pozneje pridene k njej še drugi dve, ki jih je najprej izbrala, da bosta tudi oba brata izbirala ter je hotela videti, ako se bosta tudi ona dva odločila za Reno.

Ko popoldne brata prideta, jima predloži izbrane fotografije in ponudbe. In oba brata brez obotavljanja glasujeta za Reno.

To Garda zelo razveseli. Razvneto se razgovarja z gostoma, ki jo vprašata, ako se ne čuti zapuščen, odkar so se njeni sorodniki preselili na Goseg. Garda pa ju smeje pogleda.

"Popolnoma odkrito — mislim, čutim se prvič v svojem življenju popolnoma dobro na Raneku. Ni mogoče lepo, ako sem navzočnost svojih sorodnikov občutila vedno bolj težko in mučno. Da si nisimo bili naklonjeni, morejo za to ravno tako malo, kot jaz. Ko je moj stric po smrti mojih staršev prevzel nad menoj varstvo, mi je brezdvomno prinesel žrtve — toda nikdo me ni vprašal, ako mi je to prav in takrat o tem tudi ne bi mogla pravilno odločevati. Toda, kakorhitro sem bila v stanu sama presojati, sem vedela, da do njega ne morem čutiti nikake naklonjenosti in moja edina tolažba je bila vedno, da jim tudi jaz ne morem biti posebno prijetna. To pa je strašen občutek!"

"Nasprotno pa mislim, da se je stric s svojo družino pri vas zelo zadovoljil," meni Klaus.

"Tako je meni tudi ljubše; ravno, če ni prijateljstva, je mnogo lažje dajati kot pa prejemati."

Werner ne umakne svojega pogleda od nje.

"Vedno in povsod boste ona, ki bo dajala, skomurkoli pridete skupaj, Garda."

Prvič jo je Werner vpričo tretje osebe imenoval po imenu. Gardin obraz se prevleče z globoko rdečico in to opazi Klaus ravno tako dobro kot Werner. Vedel je, da mora Gardi pomagati in ji pojasniti, da je ta položaj popolnoma naraven in razumljiv. In ko po kratkem premagovanju same sebe pravi: "Zopet mi delate poklone, Werner, to je vendar prepovedano," pravi Klaus navidezno presenečen:

"Teža pa mi ni treba trpeti, da mojega brata tako zelo odklikujete. Saj sem tudi jaz vaš prijatelj — ali nečete tudi meni dovoliti, da vas smem imenovati Garda in ali me ne bi hoteli kot svojega udanega prijatelja klicati po mojem krstnem imenu?"

Garda mu naglo in vidno olajšana ponudi roko.

"Seveda želim to, Klaus, obema sem zelo hvaležna, da mi nista samo zvesta soseda, temveč tudi dobra prijatelja. Tukaj tudi takoj povdarim, da sem bila v našem skupnem prijateljskem razmerju vedno ona, ki je le jemala. In to bom morala še pogosto. Kajti, kakor sem se z ozirom na svojega strica postavila na svoje noge, vendar vem, da se moram še mnogo učiti in bom šla še pogosto v šolo pri vas in pri oskrbniku Neumannu."

"S tem nama samo napravite čast, Garda, v resnici sva ponosna na to, da hočete imeti najino pomoč. Kar pa se tiče Neumana, se morete nanj v vsakem položaju zanesti. Samo slišati bi ga morali, kako navdušeno govori o vas. Presrečen je, da bo mogel na svoj dom pripeljati nevesto in da ste mu dali na razpolago tako lepo stanovanje."

"O, to je bila samo moja sebičnost. Saj ne bi moglo dobro iti, ako bi imela neoznjenega oskrbnika. Imam nekoliko zaslonbe, ako ima Neuman ženo. In tudi njo poznam zelo dobro, ker je za mene že mnogokrat delala in je zelo dobra šivilja. Tudi v bodoče bo še mnogo delala za mene."

Werner naglo prime njeno roko in pritisne na jo poljub.

"Vaša sebičnost je oboževanja vredna."

Klaus je ves čas imel v rokah fotografijo Rene Hollove in njegove oči so jo neprestano gledale. Sedaj jo položi k drugim, toda nekoliko omahovaje. Nekaj na Reninem obrazu ga je prevzelo; ne samo njena lepota, kajti lepih žensk je v svojem življenju že videl dovolj, ne da bi mu mogle postati nevarne. Toda na Reninem obrazu je bilo še nekaj drugega, kar ga je privlačevalo in zanimalo.

Toda o tem ne govori in njegov brat in Garda sta bila tako zatopljena v svoj občutek, da se zanj nista niti zmenila.

"Da, Klaus, celo takoj danes ji bom pisala, kajti zelo bi mi bilo ljub, če čimprej pride na Ranek. Saj piše, da je prosta in more vsak čas nastopiti svojo službo. Zaradi mene se ne mudi tako, toda svoji teti ne maram dati nobene priložnosti da bi zaradi tega jadikovala, da sama nikakor ne morem živeti na Raneku. Ta Rena Hollova je po mnenju moje tete brez dyoma premlada kot gardedama za mene, toda namenoma sem hotela imeti okoli sebe mlado, svežo kri; kajti zelo potrebujem razvedrila."

Tedaj naglo pogleda Wernerja, ki jo gleda z vročimi, prosečnimi očmi.

"Pri tem pa nama morate tudi dovoliti, da k temu kaj pripomoreva, Garda," pravi Werner.

(Dalje prihodnjič.)

Vojaška moč Kitajske.

Japonsko-kitajski vojni zapletljaji na Daljnem vzhodu z nezmanjšano napetostjo vežejo radovednost vsega sveta. Vsi se sprašujejo, ali pomenijo do sedanjih dogodki začetek velike vojne brez prave vojne napovedi, ali pa če se bosta rumena brata na koncu le spravila — na škodo evropskih koristi v deželi rumene sredine.

Mnogi namreč smatrajo, da Kitajska vojska kljub dosedanjim uspehom ni dorasla vojaški organizaciji svojega nasprotnika. Kitajcev je seveda številno več, toda Japonci so boljše oboroženi. Poznavalci kitajskih razmer cenijo vojaške sile Kitajske na dva milijona mož. Ta vojska setoji iz 162 divizij. K temu številu pa je treba prišteti še dober četrt milijona komunističnih milicnikov iz severnih provinc. Ti oddelki so izvrstno disciplinirani in sijajno oboroženi. V primeru poostrega konflikta z Japonci bi prišli ti oddelki v poštev kot udarna sila prvega reda.

Ostale kitajske armade so le malo znane. Najslavnejša izmed kitajskih vojska je bila vesekako 19. armada, ki se je izkazala leta 1932 v bojih pri Šanghaju. Toda te formacije v prvotni obliki danes ni več. Udeleževala se je raznih akcij proti vstajem v notranjosti dežele in je v teh bojih skoro popolnoma izginila. Izmed ostalih armad bo menda še najbolj šla vojska maršala Čangkajseka ki nosi naslov "Št. 1." Ta armada šteje kakšnih 120.000 mož in je najmodernejše opremljena. Armada spada nedvomno med najbolj borbene kitajske čete, ki so jih izšolali nemški instruktorji. Pravijo, da njeni vojaki prav nič ne zaostajajo za japonsko vojsko.

Kitajske vojske so več ali manj orodje generalov, ki jim stojijo na čelu, zato so različne ne samo po kvaliteti, ampak tudi po številu moštva. Nekatere divizije štejejo konaj 7000, druge pa zopet 15.000 mož. Njih izurjenost ni enaka. Med njimi je tudi mnogo takšnih oddelkov, ki se bijejo po stari kitajski navadi s krivo sabljo. Bajse so se odigravali takšni boji v novejšem času celo pred Peipingom.

Ahlova peta kitajske vojske je pa mornarica. Na morju se ne morejo Kitajci niti oddaleč meriti z Japonci. Japonci po

mili volji lahko blokirajo kitajsko obalo, kajti Kitajci imajo samo nekaj starih križark in le malo modernih ladij. Pač pa se je Kitajska v zadnjih letih reformirala v pogledu letalstva. Izvežbala je precejšnje število letalcev in razpolaga danes približno s 400 letali. Tudi motorizacija kitajske vojske je še na zelo primitivni stopnji. Topništvo se ne more ponašati z modernimi pridobitvami ker nedostaja topov. Tudi strojništvo in kitajski vojski premalo, te, kar jih je, pa so še različnih znamk. Slednjič povzroča kitajskim generalom nemalo skrbi municija.

Po vsem tem lahko rečemo, da ima kitajski generalni štab v sedanjem trenutku dovolj skrbi in odgovornosti na svojih ramah. Najbrže pa mu manjkajo tudi potrebna izkustva za takšne velikopotezne operacije. Zanašajo pa se kitajski generali na bojevitost svojih mož in upajo, da bodo po številu čet, ki so jim na razpolago in zaradi odličnega duha, ki vlada zdaj v kitajski vojski, kos nasprotniku iz japonskega sosledstva.

UMOR IN SAMOMOR V CERKVI.

V hramu adventistične kongregacije Sedmega dne v El Centro v Kaliforniji se je odigrala oni dan pretresljiva tragedija ljubosumnosti. Fred Simons, 35-letni trgovec iz El Centra, je imel že dolgo na sumu pastora dr. Websterja, da ima ljubavno razmerje z njegovo ženo. Usodnega dne je opazil, da je odšla žena k pastoru na dom in takoj je odhitel za njo s puško.

Pastor ga je videl skozi okno in zbežal je v cerkev. Toda ljubosumni mož jo je ubral za njim. V cerkvi ga je pognal v kot za oltarjem in mu je jel vpričo vernikov očitati, da mu je zapeljal ženo. Videč, da hoče nekaj vernikov priskočiti pastoru na pomoč, je dvignil puško in ustrelil pastora v glavo. Po zločinu je obrnil orožje proti sebi in si končal življenje. Žena, ki je zakrivila umor in samomor, je bila v cerkvi, ko se je tragedija odigrala.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

NEMŠKO VOHUNSTVO V ANGLIJI.

V zvezi z zadnjimi odkritji Scotland Yarda in protivohunškega oddelka Secret Servicea o vohunstvu Nemcev v Angliji je povečana agitacija za Secret Service. Ta slovitá angleška organizacija je v zadnjih tednih sprejela več sto novih uradnikov za posebni oddelak za protišpijonažo. Razen treh nemških novinarjev ni bil izgnan iz Anglije noben Nemec, toda nešteto Nemcev, zlasti žensk, je prejelo policijsko opozorilo, da je njihovo delovanje znano in da ne bodo dobili dovoljenja za nadaljnje bivanje v Angliji, ako se takoj ne odrečejo svojih skrivnih poslov. Ugotovljeno je bilo, da so v gospodinjstvih pomorskih oficirjev zaposlena nemška dekleta in da je zaposlenih tudi mnogo mladih Nemk kot strojepisk v pomembnih gospodarskih podjetjih. Mnoge izmed njih so pisale kompromitujoča pisma posebnim naslovnikom v Nemčijo.

UPOR V SLADKORNH NASADIH.

Na otoku Mavriciju so nastali v zvezi s stavko v sladkornih nasadih nemiri, zavoljo katerih je bilo treba mobilizirati številne policijske čete. V raznih krajih je prišlo do pravega upora. Uporniki so zažgali mnogo nasadov, razdelili železniške proge in zaprli mnoge tovarne. Policija je morala v nekaterih primerih uporabiti orožje.

USTRELIL JE ŽENO NA MESTO TATU.

Kmetu Serantoniju iz Inola v Italiji so v zadnjih nočeh tatovi ponovno obiskali kurnik. Zato se je postavil s puško na stražo. Baš je bil tako na straži, ko je v temi opazil postavko, ki se je bližala. Meneč, da je tat, je sprožil. Smrtni vzkrig mu je razodel, da je zadel žensko. Ko je pohitel tja, je v svojo grozo opazil, da je na mesto tatu ustrelil svojo lastno ženo. Serantonij se je sam prijavil oblastem.

VAŽNO ZA NAROČNIKE.

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prvi številka pomeni mesec, druga dan in tretje pa leto. Da nam približno ugotovite, kdaj je treba plačati, vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino najkasneje nam ali jo plačajte našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN PRATIKE; ČE NE JIH PA ZA VAS NAROČE. — ZATO OBIŠČETE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Leuchter	linger, Jacob Remik John Slapnik Glard, Anton Nagode Loral, Louis Balant, John Kravac Youngstown, Anton Kikelj
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffid Walsenburg, M. J. Savak	OREGON: Oregon City, Ore. J. Koblar
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič	PENNSYLVANIA: Bewermer, John Jovnikar Broughton, Anton Ipaev Conemaugh, J. Brezovec Coverdale in okolica, Mrs. Kvana Rupnik Export, Louis Supančič Farrel, Jerry Okora Forest City, Math Kama Greensburg, Frank Novak Homer City, Fr. Ferencik Johnstown, John Polantz Krayn, Ant. Taušelj Luzerne, Frank Balloch Midway, John Žust Pittsburgh in okolica, Philip Progar Philip Progar
ILLINOIS: Chicago, J. Bevcik, J. Lukanica Cicero, J. Fabian (Chicago, Okrv in Illinois) Joliet, Mary Bambich La Salle, J. Spelich Mascoutah, Frank Augustin North Chicago in Waukegar, M. A. thias Waršek	STEELTON, A. Iren Turtle Creek, Fr. Schiffrer West Newton, Joseph Jovan
MARYLAND: Kittmiller, Fr. Vodopivec	WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Štak Sheboygan, Joseph Kakeč
MICHIGAN: Detroit, L. Plankar	WYOMING: Rock Springs, Louis Tauscher Diamondville, Joe Holich
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouše Ely, Jos. J. Pesbel Eveleth, Louis Gouše Gilbert, Louis Vesel Hibbing, John Porke Virginia, Frank Hrivatic	Vaš zastopnik tudi potrdilo za svoje, katere je prej. Zastopnik tople srporečnima.
MONTANA: Roundup, M. M. Panian Washoe, L. Champa	
NEBRASKA: Omaha, P. Brodarich	
NEW YORK: Gowanda, Karl Stralich Little Falls, Frank Mank	
OHIO: Barberton, Frank Treum Cleveland, Antos Bobek, Chas. Kart	

Pišite nam za cene vseh il. nov, rezervacijo kabin in pojasnila za potovanja.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 W. 18th St., New York

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- 4. septembra:
Champlain v Havre
Bremen v Bremen
Rex v Genoa
- 8. septembra:
Queen Mary v Cherbourg
- 9. septembra:
Paris v Havre
- 11. septembra:
De France v Havre
Berengaria v Cherbourg
Europa v Bremen
Conte di Savoia v Genoa
- 15. septembra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
- 18. septembra:
Venezia v Trst
- 22. septembra:
Queen Mary v Cherbourg
Bremen v Bremen
- 24. septembra:
Lafayette v Havre
De Grasse v Havre
- 25. septembra:
Champlain v Havre
Rex v Genoa
- 27. septembra:
Paris v Havre
- 28. septembra:
Europa v Bremen
- 29. septembra:
Berengaria v Cherbourg
Normandie v Havre

ZEMLJEVIDI

STENSKI ZEMLJEVIDI JUGOSLAVIJE

Na močnem papirju s platnenimi pregibi7.50

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:

Jugoslavija30
Dravska Banovina30

CANADA

VELIKI40
MALI15

NOVA EVROPA

.....30

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming25
Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia40

Naročilom je priložiti denar, bodi si v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, reklamirajte pisno.

K N J I G A R N A "GLAS NARODA" 216 W. 18 Street New York, N. Y.

UPRAVA "GLAS NARODA"